

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Vladislav Harti, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2020, în cauza penală, în privința lui

Gusco Artur XXXXX, născut la XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 18.04.2019 până la 21.10.2019;

Instanța de apel de la 28.11.2019 până la 02.03.2020;

Instanța de recurs de la 22.07.2020 până la 09.12.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 31 octombrie 2019, inculpatul Artur Gusco a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90¹ alin. (1) Cod penal, prima parte a pedepsei cu închisoarea pe un termen de 1 an a fost dispusă executarea în penitenciar de tip deschis, iar conform art. 90¹ alin. (3) Cod penal, executarea părții de pedeapsă cu închisoarea pe un termen de 1 an aplicată în privința lui Artur Gusco s-a dispus să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

S-a dispus încasarea de la Artur Gusco în bugetul statului cheltuielile de judecată în mărime de 3 658 lei, suportate în legătură cu efectuarea Raportului de expertiză judiciară nr. 201803C2176 din 29 noiembrie 2019.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Artur Gusco la 28 octombrie 2018, aproximativ la ora 19:30, conducând automobilul de marca

„Hyundai” model „Matrix” cu numărul de înmatriculare XXXXX, deplasându-se pe traseul R-3 Chișinău - Hîncești, în direcția Hîncești, în apropierea orașului Ialoveni, a ignorat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume pct. 45 alin.(1) lit. b) și d) care prevede că, conducătorul de vehicul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită ținând permanent seama de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, precum și să țină cont de situația rutieră; pct. 45 alin. (2) care stipulează, că: în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, iar în rezultat a comis un accident rutier în următoarele circumstanțe. Astfel, la data și ora indicată, Artur Gusco conducând automobilul de marca: „Hyundai” model „Matrix” cu numărul de înmatriculare XXXXX, deplasându-se pe traseul R-3 Chișinău - Hîncești, în direcția Hîncești, în apropierea orașului Ialoveni, încălcând prevederile Regulamentului Circulației Rutiere menționate supra, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a apreciat corect situația rutieră, ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, iar la apariția obstacolului ce se manifesta prin deplasarea pe marginea carosabilului în aceeași direcție de deplasare a pietonului Tamara Munteanu, născută XXXXX, nu a întreprins acțiunile necesare ca să reducă viteza și să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului și din imprudență, în urma impactului a tamponat pietonul Tamara Munteanu din partea laterală dreapta a corpului, care în urma leziunilor primite a decedat. În rezultatul acțiunilor descrise supra ultimei i-au fost cauzate din imprudență leziuni corporale sub formă de: traumă cranio-cerebrală deschisă, excoriație pe față, plăgi contuze la cap, hemoragii în țesuturile moi epicraniene, fractura oaselor bolții craniului, hemoragii epi și subdurale, subarahnoidiene, intraparenchimotoase, sânge în ventriculii cerebrali dilacerarea țesutului cerebral al lobilor parietali, bilaterali, hemoragii intraparenchimotoase, traumă toraco-abdominală închisă: fracturi costale pe dreapta, hemoragii paranefrale din dreapta, fractura deschisă a oaselor gambei drepte în 1/3 inferioară, plagă ruptă la nivelul fracturii oaselor gambei drepte. Toate leziunile descrise mai sus au fost produse prin mecanism de lovire, compresiune, fricțiune cât și combinat, din partea laterală dreapta cu un corp contondent dur cu circa 30 minute până la deces, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au legătură cauzală directă cu survenirea decesului și conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca

vătămare gravă, fapt confirmat prin Raportul de expertiză judiciară nr. 201803C2176 din data de 29 noiembrie 2018.

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul Artur Gusco a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, și anume, *încălcarea regulilor de securitate a circulației, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată a declarat apel avocatul Alexandru Tonu în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea ce ține de individualizarea pedepsei complementare și stabilirea modului de executare a pedepsei principale sub formă de închisoare, cu rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care executarea pedepsei cu închisoarea să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 1 an și reducerea pedepsei cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În motivarea celor solicitate, avocatul a menționat că, la stabilirea modului de executare a pedepsei sub formă de închisoare, prin aplicarea art. 90¹ Cod penal, nu este o soluție echitabilă, nu corespunde circumstanțelor cauzei și persoana inculpatului. Instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul este student al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițeanu”, iar executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis potrivit Codului de executare implică mai multe obligații și restricții, care îl vor împiedica în mod direct pe inculpat să-și continue studiile și să devină în viitor un specialist în domeniu. Inculpatul a comis o infracțiune din imprudență, au fost atestate mai multe circumstanțe atenuante, consideră că aplicarea art. 90 Cod penal, prin suspendarea executării pedepsei va fi o soluție rațională și echitabilă, care totodată îi va permite inculpatului să participe la viața socială și să-și creeze un viitor.

De asemenea, a indicat avocatul că, este neîntemeiat aplicarea de către instanța de judecată a termenului maxim a privării de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, or, nu a indicat de ce anume a aplicat maximul pedepsei complementare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2020, a fost admis apelul avocatului Alexandru Tonu în numele inculpatului Artur Gusco, casată parțial sentința, în partea care se referă la individualizarea executării pedepsei, și pronunțată, în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

În conformitate cu art. 90 Codul penal, pedeapsa stabilită lui Artur Gusco în mărime de 2 ani închisoare se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a comis anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, sentința a fost atacată doar în partea aplicării pedepsei penale, în rest părțile procesului penal fiind de acord cu sentința primei instanțe, de aia instanța de apel s-a pronunțat doar în partea stabilirii pedepsei penale.

Astfel, instanța de apel a constatat că, la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, instanța de fond nu a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și art. 75 Cod penal, și de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, permit instanței de apel stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, modalitatea de executare aleasă de prima instanță și stabilită inculpatului nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse și personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia.

La stabilirea cuantumului pedepsei și, îndeosebi, la individualizarea executării pedepsei trebuie de ținut cont de scopurile pedepsei stipulate în art. 61 Cod penal. Legea penală stabilește următoarele scopuri: restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Așadar, în ceea ce privește modalitatea de executare a pedepsei penale sub formă de închisoare de către inculpatul, instanța de apel a stabilit că în privința acestuia nu se impune în mod imperativ ca executarea pedepsei să fie parțial în regim real conform art. 90¹ Cod penal, or, nu trebuie pus accentul în mod deosebit pe rolul punitiv al sancțiunii, în detrimentul celui educativ și de reintegrare socială, interesul comunității fiind ca asemenea fapte să nu se mai repete, iar inculpatul să se reintegreze în societate în spiritul respectării normelor legale indiferent de orice tentații.

Totodată, instanța de apel a ținut cont de faptul că, pe parcursul examinării cauzei inculpatul a întreprins mai multe măsuri în vederea achitării prejudiciului cauzat, fapt confirmat prin materialele cauzei penale. La fel, este de menționat că inculpatul este student al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițeanu”, iar executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis potrivit Codului de executare implică mai multe obligații și restricții, care îl vor împiedica în mod direct pe inculpat să-și continue studiile și să devină în viitor un specialist în domeniu.

În contextul circumstanțelor expuse supra, instanța de apel a constatat că situația inculpatului permite instanței de apel de a concluziona că dânsul nu prezintă pericol pentru societate și izolarea lui de societate nu este o măsură necesară și echitabilă în coraport cu personalitatea acestuia și fapta comisă, ținându-se cont și de faptul că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, or, pronunțarea unei hotărâri de condamnare constituie un avertisment sever pentru inculpat, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei - perioadă determinată de timp în care va fi supravegheat comportamentul inculpatului constituie o măsură adecvată care va duce la îndreptarea inculpatului, rolul de constrângere și scopul pedepsei penale putând fi realizate în această modalitate.

Instanța de apel a subliniat că, dispunerea suspendării condiționată a executării pedepsei este o măsură legală și temeinică, aplicată în corespundere deplină cu condițiile stabilite la art. 90 Cod penal și care în esență oferă un sistem de garanții sub aspectul eficienței și poartă o severitate accentuată de natură să exprime un tratament adecvat inculpatului și să garanteze resocializarea sa viitoare pozitivă, scopul pedepsei fiind atins și fără condamnarea dânsului la o pedeapsă privativă de libertate.

Cu privire la pedeapsă complementară, instanța de apel a menționat că, aceasta este una corectă, or, instanța de fond a luat în considerare că inculpatul a comis încălcarea regulilor de securitate a circulației a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale.

Mai mult cu atât, pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, vine să îndeplinească rolul de completare a represiunii și de lichidare a practicii vicioase în rândul conducătorilor auto de conducere a autoturismelor și înlăturării stării de primejdie create asupra siguranței pe drumurile publice.

5. Decizia este atacată în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală de către procuror prin care solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea celor solicitate, procurorul indică că, instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de prevederile legale și scopul pedepsei, or, în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului a decedat o persoană.

Mai mult decât atât, procurorul susține că instanța urma să motiveze aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu doar să enumere actele normative naționale în acest sens.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia expusă în referință de către avocatul Alexandru Tonu în numele inculpatului, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căroră hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul invocat de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, menționând că instanța de apel la stabilirea

pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea blândă.

Subsecvent, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect a i-a aplicat inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul procurorului precum că, pedeapsa stabilită acestuia este prea blândă și una inequitabilă, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a recunoscut vina în instanța de apel, se căiește sincer de cele comise, a comis o infracțiune care face parte din categoria celor grave și de comportamentul acestuia după și în timpul examinării cauzei, or, ultimul pe parcursul examinării cauzei a întreprins mai multe măsuri în vederea achitării prejudiciului cauzat, fapt confirmat prin materialele cauzei penale.

De asemenea se menționează faptul că, instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, fiind suspendată condiționat executarea pedepsei lui Artur Gusco pe o perioadă de probațiune de 3 ani, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de

pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal inculpatului, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din apel și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiul invocat de către procuror prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar depus de către procurorul, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Vladislav Harti, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2020, în cauza penală în privința lui *Gusco Artur XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **16 decembrie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan